

WOJEWODA WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 2 czerwca 2022 r.

WIN-IV.431.2.2022

**Szanowny Pan
Jarosław Matlach
Starosta Szczycieński**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224), zwanej dalej „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Starostwie Powiatowym w Szczytnie, 12-100 Szczytno, ul. H. Sienkiewicza 1, NIP: 745-15-96-932, REGON: 510-750-893.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

1. Pan **Jarosław Matlach** - Starosta, powołany na stanowisko w dniu 19.11.2018 r. (kierownik jednostki kontrolowanej).
2. Pan **Artur Horodyski** - Naczelnik Wydziału Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami, zatrudniony na podstawie umowy o pracę od dnia 1.03.2004 r., pełni obowiązki Naczelnika Wydziału od dnia 1.01.2012 r.
3. Pan **Jarosław Milewski** – Główny specjalista w Wydziale Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami, zatrudniony na podstawie umowy o pracę od dnia 1.03.2004 r.

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Infrastruktury i Nieruchomości Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

- Anna Czerwińska - inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 21/2022 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, przewodnicząca zespołu kontrolnego, na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-IV.0030.167.2022 z dnia 16 marca 2022 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego,

- Ewa Bonusiak - inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 20/2022 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, członek zespołu kontrolnego, na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-IV.0030.166.2022 z dnia 16 marca 2022 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego.

Termin kontroli: 25 marca 2022 roku. Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 1/2022.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: ocena prawidłowości wydawania przez Starostę decyzji w zakresie wyłączenia z produkcji użytków rolnych, zapobiegania degradacji gruntów, rekultywacji i zagospodarowania gruntów rolnych, prawidłowości sporządzania sprawozdań RRW-11 i RRW-12,

- okres objęty kontrolą: 2021 rok.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r. poz. 135 i 655), w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1326 i 2163), zwanej dalej „ustawą”.

Na podstawie ustaleń kontroli, działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **negatywnie**.

W 2021 r. do Starosty Szczycieńskiego wpłynęło **50** wniosków o wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej, z czego:

- **37** wniosków nie wymagało uzyskania pozwolenia. W przypadku 35 wniosków Starosta wystosował pisma, informujące wnioskodawców, że w tych przypadkach nie zachodzi potrzeba wydania decyzji o wyłączeniu z produkcji użytków rolnych wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego zaliczanych do klas IV-VI. Stosownie bowiem do art. 11 ust. 1 ustawy, użytki rolne tych klas nie wymagają wyłączenia. W przypadku 2 wniosków Starosta wydał decyzje o umorzeniu postępowania ze względu na ich bezprzedmiotowość;

- **13** wniosków dotyczących wyłączenia z produkcji użytków rolnych, z czego **6** w sprawie wyłączenia gruntów o powierzchni do 0,05 ha pod budowę domów jednorodzinnych, więc zgodnie z art. 12 a ustawy nie naliczono należności i opłat rocznych, zaś **7** decyzji dotyczyło wyłączenia z produkcji użytków rolnych, w których naliczono należności i opłaty roczne.

Kontrolujący stwierdzają, że co do zasady po złożeniu wniosku Starosta prowadzi postępowanie wyjaśniające (np. zbiera informacje na temat klasy gruntu), a zatem powinna być wydana decyzja o umorzeniu postępowania, na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm.). Natomiast, jeśli już z samego wniosku wynika, że nie jest konieczne wydanie decyzji o wyłączeniu gruntu z produkcji rolniczej (np. we wniosku wskazane są dane na to, że nie ma konieczności uzyskania decyzji zezwalającej na wyłączenie) wówczas Starosta

powinien wydać postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania administracyjnego na podstawie art. 61 a k.p.a.

Brak stosownych decyzji, tj. decyzji o umorzeniu postępowania oraz postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania administracyjnego stanowi nieprawidłowość spowodowaną nieprzestrzeganiem przepisów art. 61 a i 105 § 1 k.p.a. Odpowiedzialny za ww. nieprawidłowość jest Pan Artur Horodyski – Naczelnik Wydziału Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami.

W okresie objętym kontrolą, kontrolujący stwierdzili, że Starosta nieprawidłowo naliczył należności z tytułu trwałego wyłączenia gruntu z produkcji rolniczej w 5 decyzjach spośród 7, co stanowi nieprawidłowość, spowodowaną nieprzestrzeganiem art. 12 ust. 6 ustawy. Przyczyną ww. nieprawidłowości jest naruszenie zapisów art. 12 ust.6. Odpowiedzialny za ww. nieprawidłowość jest Pan Artur Horodyski – Naczelnik Wydziału Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami.

Ponadto w 3 decyzjach spośród 7 Starosta uwzględnił wypis z rejestru gruntów, natomiast w pozostałych 4 decyzjach przyjął akt notarialny do pomniejszenia wartości gruntu. Zgodnie bowiem z art. 12 ust. 6 ustawy, należność za wyłączenie gruntów z produkcji pomniejsza się o wartość gruntu, ustaloną według cen rynkowych stosowanych w danej miejscowości w obrocie gruntami, w dniu faktycznego wyłączenia tego gruntu z produkcji.

Co do zasady ustalenie wartości gruntu należy do tego rodzaju okoliczności, które wymagają posiadania wiadomości specjalnych i powinny być stwierdzane przez biegłego. Zgodnie z art. 84 ustawy Kpa, gdy w sprawie są wymagane wiadomości specjalne, organ administracji powołuje biegłego lub biegłych. Wartość nieruchomości powinien określić rzeczoznawca majątkowy, kierując się wskazaniem zawartymi w dziale IV ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899). Konieczność wyceny nieruchomości przez rzeczoznawcę majątkowego była wielokrotnie podnoszona przez sądy administracyjne (WSA w Warszawie wyrok z 4.11.2011 r., IV SA/Wa1328/11, WSA Gdańsk wyrok z 06.09.2017 r., II SA/Gd 376/11, WSA Poznań wyrok z 19.08.2015 r., IV SA/Po 201/15).

Przyjęcie za podstawę do pomniejszenia wartości gruntu, wypisów z rejestru gruntów i aktów notarialnych, stanowi nieprawidłowość, co ma wpływ na błędne naliczenie należności za wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej. Przyczyną tego stanu jest nieprzestrzeganie przepisu art. 12 ust. 6 ustawy. Odpowiedzialny za ww. nieprawidłowość jest Pan Artur Horodyski – Naczelnik Wydziału Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami.

Do Starosty Szczycieńskiego w kontrolowanym okresie wpłynął 1 wniosek (z dnia 21 grudnia 2021 r.) w sprawie ustalenia kierunku rekultywacji terenu.

Z analizy przedłożonych dokumentów wynika, że w 2021 r. na terenie powiatu szczycieńskiego obowiązywały 2 koncesje na wydobywanie kopalin, udzielone przez Starostę w latach: 2011 i 2021. W przypadku pierwszej z nich Starosta, na wniosek przedsiębiorcy, ustalił kierunek rekultywacji, decyzją z dnia 8 lutego 2021 r. Zatem przedsiębiorca nie był zobowiązany do zawiadomienia Starosty, w terminie do dnia 28 lutego każdego roku o

powstałych zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji, zgodnie z art. 22 ust. 3 ustawy. W przypadku drugiego przedsiębiorcy, w kontrolowanym okresie Starosta nie wydał decyzji o ustaleniu kierunku rekultywacji.

W okresie objętym kontrolą nie wpłynęły wnioski o ustalenie stopnia ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów oraz uznania rekultywacji za zakończoną.

Starosta w 2021 r. nie przeprowadzał kontroli wykonania obowiązku rekultywacji gruntów o czym mowa w art. 27 ust. 3 ustawy, co stanowi uchybienie, prowadzące w konsekwencji do braku nadzoru nad realizacją procesu rekultywacji gruntów. Przyczyną uchybienia jest nieprzestrzeganie zapisów art. 27 ust. 3 ustawy. Odpowiedzialny za ww. uchybienie jest Pan Artur Horodyski – Naczelnik Wydziału Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami

Należy zaznaczyć, że sprawozdawczość z zakresu ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, była prowadzona prawidłowo i terminowo. Sprawozdanie RRW-11 z przebiegu realizacji przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie wyłączenia z produkcji użytków rolnych, rekultywacji i zagospodarowania gruntów oraz zasobów i eksploatacji złóż torfów, przesłano do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie w dniu 2 marca 2021 r. (termin przekazania do 31 marca 2021 r.), zaś sprawozdanie RRW - 12 z przebiegu realizacji przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie gromadzenia i wykorzystania środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych, w dniu 11 lutego 2021 r. (termin przekazania do 28 lutego 2021 r.).

Do ustaleń kontroli zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego z dnia 15 kwietnia 2022 r., znak:WIN-IV.431.2.2022, Starosta Szczycieński pismem z dnia 25 kwietnia br. wniośł zastrzeżenia dotyczące rozpatrywania wniosków o wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej, sposobu ustalania należności i opłat za wyłączenie gruntów rolnych oraz konieczności przeprowadzania cyklicznych kontroli wykonania obowiązku rekultywacji gruntów.

Wniesione zastrzeżenia zostały rozpatrzone, a stanowisko w tej sprawie zostało przedstawione Staroście Szczycieńskiemu pismem z dnia 12 maja 2022 r. Powyższe zastrzeżenia zostały oddalone w całości.

Mając na uwadze powyższe oceny i wnioski wnoszę o:

- prawidłowe rozpatrywanie wniosków o wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej z zastosowaniem ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz kodeksu postępowania administracyjnego,
- prawidłowe naliczanie należności i opłat rocznych przy wydawaniu decyzji dotyczących trwałego wyłączenia gruntu z produkcji rolniczej,
- przeprowadzanie cyklicznych kontroli wykonania obowiązku rekultywacji gruntów przedsiębiorcom którym został ustalony kierunek rekultywacji, zgodnie z art. 27 ust. 3 ustawy.

W związku z powyższym, proszę Pana Starostę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz poinformowanie Wojewody Warmińsko – Mazurskiego w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia o sposobie wykorzystania uwag oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjętych działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego, nie przysługują środki odwoławcze.

Wojewoda
Warmińsko-Mazurski
Artur Chojecki